

Minister Finansów

Warszawa, 16 lipca 2024 roku

Sprawa: Odpowiedź na interpelację nr 3570 Pani Poseł Małgorzaty Pępek
Znak sprawy: FN7.054.6.2024
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do interpelacji nr 3570, sporządzonego przez panią poseł na Sejm RP Małgorzatę Pępek w sprawie większej ochrony konsumentów w przypadku kradzieży środków finansowych z kont bankowych, poniżej przedstawiam następujące wyjaśnienia.

1. *Czy wobec częstego niewywiązywania się przez banki zwrotu ukradzionych w skutek oszustw konsumentom środków finansowych z kont bankowych możliwe jest zwiększenie kompetencji organów nadzorujących instytucje finansowe, aby jak najbardziej ograniczyć ww. proceder?*

Zgodnie z przepisami art. 46 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. 2024 poz. 30, z późn. zm.) (dalej: „u.u.p.”) w przypadku wystąpienia nieautoryzowanej transakcji płatniczej dostawca płatnika niezwłocznie, nie później jednak niż do końca dnia roboczego następującego po dniu stwierdzenia wystąpienia nieautoryzowanej transakcji, którą został obciążony rachunek płatnika, lub po dniu otrzymania stosownego zgłoszenia, zwraca płatnikowi kwotę nieautoryzowanej transakcji płatniczej, z wyjątkiem przypadku gdy dostawca płatnika ma uzasadnione i należycie udokumentowane podstawy, aby podejrzewać oszustwo, i poinformuje o tym w formie pisemnej organy powołane do ścigania przestępstw. W przypadku gdy

płatnik korzysta z rachunku płatniczego, dostawca płatnika przywraca obciążony rachunek płatniczy do stanu, jaki istniałby, gdyby nie miała miejsca nieautoryzowana transakcja płatnicza.

Natomiast na podstawie art. 15a u.u.p. dostawca, którym w opisanym w piśmie przypadku jest bank, wprowadza i stosuje procedury rozpatrywania reklamacji użytkowników dotyczących praw i obowiązków wynikających z ustawy. W związku z powyższym przepisem istnieje możliwość złożenia reklamacji do dostawcy usług płatniczych, którym w przypadku opisanym w piśmie jest bank, przez użytkownika tych usług.

Mając na względzie powyższe, pragnę wskazać na istotę podmiotu jakim jest Rzecznik Finansowy, działający na podstawie przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Narodowej (Dz. U. 2023 poz. 1809 z późn. zm.) (dalej: „ustawa o Rzeczniku Finansowym”). Do zadań Rzecznika Finansowego należy w szczególności rozpatrywanie wniosków w indywidualnych sprawach, wniesionych na skutek nieuwzględnienia roszczeń klienta przez podmiot rynku finansowego w trybie rozpatrywania reklamacji oraz wniosków dotyczących niewykonania czynności wynikających z reklamacji rozpatrzonej zgodnie z wolą klienta. Rzecznik Finansowy może wytoczyć powództwo na rzecz klientów podmiotów rynku finansowego w sprawach dotyczących nieuczciwych praktyk rynkowych dotyczących działalności tych podmiotów, jak również za zgodą powoda wziąć udział w toczącym się już postępowaniu. Na podmiot rynku finansowego, który narusza obowiązki informacyjne w zakresie określenia procedury rozpatrywania reklamacji czy też narusza terminy rozpatrywania reklamacji określone w ustawie o Rzeczniku Finansowym, Rzecznik Finansowy może, w drodze decyzji, nałożyć karę pieniężną do wysokości 100 000 zł.

W zakresie zapewnienia ochrony konsumentów wskazać należy również na podmioty, jakimi są Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: „UOKiK”) oraz Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: „Prezes UOKiK”), działające na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. 2024 poz. 594 z późn. zm.) (dalej: „ustawa o uokik”). Prezes UOKiK jest centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach ochrony konkurencji i konsumentów. Prowadzi on postępowania w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, a także w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. UOKiK może zakazać stosowania praktyki uznanej za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów oraz nakładać kary finansowe na przedsiębiorców, którzy takie praktyki stosują. Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami zachowanie przedsiębiorcy, w szczególności m.in. nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji. Skargi i zawiadomienia o praktykach przedsiębiorców, w tym podmiotów rynku finansowego, naruszających zbiorowe interesy konsumentów można składać m.in. osobiście poprzez złożenie pisma w siedzibie

UOKiK. Skarga lub zawiadomienie – jeśli jest zasadna – może, ale nie musi być przyczynkiem do wszczęcia postępowania o naruszenie zbiorowych interesów konsumentów. Prezes UOKiK nie ma bowiem obowiązku wszczynania na wniosek skarżącego postępowania w każdej takiej sprawie. Ponadto zgłaszający skargę nie będzie stroną postępowania w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów.

Niezależnie od powyższego pragnę wskazać na charakter organu nadzorczego rynku finansowego, którym jest Komisja Nadzoru Finansowego (dalej: „KNF” lub „Nadzorca”). Kompetencje KNF określone zostały w ustawie z dnia 21 lipca 2006 roku o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. 2024 poz. 135 z późn. zm.) (dalej: „ustawa o nadzorze”) oraz w ustawach regulujących działalność poszczególnych sektorów rynku finansowego, m.in. bankowego oraz usług płatniczych. Celem nadzoru KNF nad rynkiem finansowym jest zapewnienie prawidłowego funkcjonowania tego rynku, jego stabilności, bezpieczeństwa oraz przejrzystości, zaufania do rynku finansowego, a także zapewnienie ochrony interesów uczestników tego rynku również poprzez rzetelną informację dotyczącą funkcjonowania rynku. Cele KNF realizuje pełniąc następujące funkcje: licencyjną, regulacyjną, kontrolną i dyscyplinującą. Nadzorca wydaje bowiem zezwolenia na prowadzenie działalności przez m.in. banki czy krajowe instytucje płatnicze. Zgodnie z przepisami regulującymi działalność rynku finansowego, Nadzorca posiada odpowiedni katalog uprawnień do sprawowania odpowiedniego, efektywnego nadzoru nad rynkiem, w tym szereg kompetencji w zakresie stosowania środków nadzorczych. W przypadku stwierdzenia naruszenia obowiązujących przepisów prawa KNF może nakładać kary finansowe przewidziane w przepisach prawa, a także cofnąć zezwolenie na prowadzenie działalności przez instytucję finansową. Jeśli jakaś praktyka rynkowa budzi kontrowersje, to KNF może wydać zalecenia, kierowane indywidualnie do danego podmiotu, lub rekomendacje czy wytyczne, których celem jest oddziaływanie na cały sektor rynku finansowego. Nadzorca na bieżąco analizuje raporty przesyłane przez instytucje finansowe oraz ocenia, czy wypełniają one określone przepisami prawa wymogi kapitałowe. Do kompetencji KNF należy również prowadzenie kontroli w podmiotach nadzorowanych.

W zakresie istoty odpowiedzialności za nieautoryzowane transakcje płatnicze pragnę wskazać, iż obecnie trwają prace na szczeblu Unii Europejskiej nad Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego i zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 – COM (2023) 367 (dalej: „Projekt”), którego art. 59 reguluje odpowiedzialność dostawcy usług płatniczych za bezprawne podawanie się za inną osobę, zgodnie z którym użytkownik usług płatniczych będący konsumentem uległ manipulacji osoby trzeciej udającej pracownika dostawcy usług płatniczych konsumenta, bezprawnie wykorzystującej nazwisko lub nazwę bądź adres e-mail lub numer telefonu tego dostawcy usług płatniczych, a w wyniku tej manipulacji doszło następnie do nielegalnych autoryzowanych transakcji płatniczych, dostawca usług płatniczych zwróci konsumentowi pełną kwotę nielegalnej autoryzowanej transakcji płatniczej

pod warunkiem, że konsument niezwłocznie zgłosił oszustwo policji oraz powiadomił dostawcę usług płatniczych.

W stosunku do uprawnień nadzorczych dla organu właściwego w sprawowaniu nadzoru nad rynkiem finansowym, jakim w Polsce jest KNF, powyższy Projekt na chwilę obecną nie przewiduje rozszerzenia katalogu uprawnień Nadzorcy wobec rynku ani innych zmian w przedmiotowym zakresie.

2. Kiedy można spodziewać się odpowiednich przepisów w tym zakresie?

Mając na względzie informacje wskazane w odpowiedzi na poprzednie pytanie, w istocie uprawnień nadzorczych dla organu właściwego w sprawowaniu nadzoru nad rynkiem finansowym, jakim w Polsce jest KNF, Projekt na obecną chwilę nie przewiduje rozszerzenia katalogu uprawnień Nadzorcy wobec rynku ani innych zmian w przedmiotowym zakresie, ani nie jest obecnie procedowany projekt ustawy zapewniający takie rozwiązania.

Tym niemniej pragnę zaznaczyć, analogicznie do informacji zawartych w powyższym pytaniu, że obecnie procedowany unijny Projekt zawiera rozwiązanie zawarte w art. 59, zgodnie z którym w wyniku manipulacji stosowanej przez osobę trzecią na konsumentce, co doprowadzi do nielegalnych autoryzowanych transakcji płatniczych, to dostawca usług płatniczych będzie zobowiązany zwrócić konsumentowi pełną kwotę tejże nielegalnej transakcji, pod warunkiem niezwłocznego zgłoszenia przez konsumenta policji o zaistniałym przestępstwie oraz powiadomi dostawcę usług płatniczych.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Jurand Drop

podsekretarz stanu